

KALBİN ŞİFALARI

**NEFSİN TERBİYESİ VE
KALBİN SAFLAŞTIRILMASI**

İmam Gazali

Tercüme ve şerh: Doç. Dr. Fatih Tufan

Rahat Anlaşılır Günümüz Türkçesiyle!

hayykitap

Hayykitap - 1086
Herkes İçin Tasavvuf - 12

Kalbin Şifaları
İmam Gazali

Hayykitap Genel Yayın Yönetmeni: Tevfik Rauf Baysal
Görsel Yayın Yönetmeni ve Stilize Çiçek Resmi: Gaye Özen

Redaksiyon: Belgin Sunal
Katkıda Bulunanlar: Canan Öztürk
Kapak ve Sayfa Tasarımı: Turgut Kasay

ISBN: 978-625-6329-33-1
1. Baskı: İstanbul, Mart 2025

Baskı: Yıkılmazlar Basım Yay.
Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.
15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B
Güneşli - İstanbul
Sertifika No: 45464
Tel: 0212 630 64 73

Hayykitap
Anadolu Hisarı Mah. Sine Sk. No: 45/1
Beykoz 34810 İstanbul
Tel: 0212 352 00 50 Faks: 0212 352 00 51
info@hayykitap.com
www.hayykitap.com
facebook.com/hayykitap
twitter.com/hayykitap
instagram.com/hayykitap
Sertifika No: 12408

© Bu kitabın tüm hakları
Hayygrup Yayıncılık A.Ş.'ye aittir.
Yayınevimizden yazılı izin alınmadan kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Kalbin Şifaları
İmam Gazali

Tercüme ve şerh
Doç. Dr. Fatih Tufan

İçindekiler

8. MAL SEVGİSİ	7
8.1.1. <i>Mal Sevgisi Nedir?</i>	7
8.1.2. <i>Mal Sevgisinin Beraberinde Getirdiği Kötülük ..</i>	7
8.1.3. <i>Malın İyiliği</i>	8
8.1.4. <i>Malın Fayda ve Zararları</i>	9
8.1.5. <i>Kanaatin İyiliği, Hırsın Kötülüğü</i>	13
8.2. <i>Mal Sevgisinin Tedavisi</i>	14
8.2.1. <i>Hırs ve Tamahı Gideren, Kanaat Faziletini Kazandıran Tedbirler</i>	14
9. CİMRİLİK	26
9.1.1. <i>Cimrilik Nedir?</i>	26
9.1.2. <i>Cimriliğin Kötülüğü</i>	28
9.1.3. <i>Cömertliğin Fazileti</i>	30
9.1.4. <i>Cömertlerden Örnekler</i>	31
9.1.5. <i>Cömertlik ve Cimriliğin Hakikatleri</i>	32
9.2. <i>Cimriliğin Tedavisi</i>	33
10. CÂH (İTİBAR) SEVGİSİ	40
10.1. <i>Câh (İtibar) Sevgisi Nedir?</i>	40
10.2. <i>Câh (İtibar) Sevgisinin Kötülüğü</i>	42
10.3. <i>İtibar Sevgisinin Hakikati</i>	43
10.3.1. <i>Övülmekten Hoşlanmak</i>	46
10.4. <i>Câh Sevgisinin Tedavisi</i>	46
10.4.1. <i>Övülmeyi Sevmenin Tedavisi</i>	49
10.4.2. <i>Kötülenmeye Kızmanın Tedavisi</i>	52
11. HAVF (KORKU)	56
11.1. <i>Havf (Korku) Nedir?</i>	56
11.1.1. <i>Korkunun Hakikati</i>	57
11.1.2. <i>Korkunun Dereceleri</i>	59
11.2. <i>Korkunun Tedavisi</i>	61

Doç. Dr. Fatih Tufan

1979 İstanbul Fatih doğumludur. Kartal Anadolu İmam Hatip Lisesi ve İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi mezunudur. İç Hastalıkları ve Geriatri alanında doçent doktordur.

Refref dergisinde sağlık ve maneviyat üzerine çeşitli yazılar yazmaktadır. İyi düzeyde İngilizce ve orta düzeyde Arapça bilmektedir.

Halen İç Hastalıkları ve Geriatri uzmanı olarak meslek hayatını sürdürmektedir. Evli ve üç çocuk babasıdır.

Hayykitap'tan Yayımlanmış Kitapları:

Kalbin Şifaları, Mart 2025

Kalbin Hastalıkları, Ekim 2024

12. TEMBELLİK, TENPERVERLİK VE VAZİFE DÜŞKÜNLÜĞÜ	69
12.1. Tembellik, Tenperverlik ve Vazife Düşkünlüğü Nedir?	69
12.1.2. <i>Tembellik, Tenperverlik ve Vazife Düşkünlüğünün Hakikati ve Sebepleri</i>	70
12.2. Tembellik, Tenperverlik ve Vazife Düşkünlüğünün Tedavisi.....	75
13. YEİS	83
13.1. Yeis Nedir?	83
13.2. Yeisin Hakikati	85
13.3. Yeisin Sebepleri	87
13.4. Yeisin Sonuçları.....	90
13.5. Yeisin Tedavisi.....	91
14. SUİZAN	102
14.1. Suizan Nedir?	102
14.2. Suizannın Sebepleri.....	105
14.3. Suizannın Sonuçları	111
14.4. Suizannın Tedavisi.....	114

8. MAL SEVGİSİ

8.1.1. *Mal Sevgisi Nedir?*

Mal kelimesi, “sahip olunan her türlü şey” anlamındadır. Dünyadaki fitne sebeplerinin en büyüklerinden biri mal ile alakalıdır çünkü malın yokluğu da varlığı da kötülöklere sebep olabilir. Malın doğru kullanılması hâlinde pek çok fayda elde edilmesi de mümkündür. Bu nedenle onu doğru kullanmayı bilmek gerekir. Malın fayda ve zararlarını birbirinden ayırmak, zararlarından sakınıp faydalarından yararlanmak gerekir.¹ İnsanın elindeki servet ve imkânlar da, ona emaneten verilmiş azalar da bir yönüyle mal kapsamında düşünülebilir.

8.1.2. *Mal Sevgisinin Beraberinde Getirdiği Kötülük*

Mal sevgisi bazen insanın Rabbini zikretmesini engeller ve münafıklığa neden olur. Kur’an-ı Kerimde bu hususa şöyle işaret edilmiştir: “Ey iman edenler! Ne mallarınız ne evlatlarınız sizi Allahı zikretmekten alikoysun! Bilin ki böyle yapanlar en büyük kayba uğrarlar. Sizden birinize ölüm gelip çatmadan önce, size nasip ettiğimiz imkânlardan Allah yolunda harcaşın! Kişi, ölüm gelip çatınca: ‘Ya Rabbi, az mühlet ver bana, bak nasıl hayırlar yapacağım, tam takva ehlinde olacağım!’ diyecek olsa da, Allah vadesi gelen hiçbir kimsenin ecelini ertelemez. Allah, yaptığınız her şeyden haberdardır. (Münâfikün, 9-11)”.

Sevgili Peygamberimiz, (s.a.v.), mal sevgisinin kötülüğüyle ilgili “Mal ve şöhet sevgisi kalpte nifak (münafıklık) üretir. (Ebû Nuaym; Deylemi)” buyurmuştur. Diğer bir hadis-i şerif de mal sevgisinin

¹ *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

dine ne kadar büyük bir zarar verdiğini gözler önüne sermektedir: “Koyun sürüsüne salınan iki aç kurdun o sürüye verdiği zarar, kişideki mal ve şöhret sevgisinin onun dinine verdiği zarardan büyük değildir. (Tirmizî, “Zühd”). Mal sevgisi, kişinin kalbinde hastalıklara yol açar ve onu münafıklığa sürükler. Mal sevgisinin toplumda yaygınlaşması da oradaki birlik ve beraberliğin bozulmasına sebebiyet verir. Münafıklardan bahsedilen bir ayet-i kerimede, “Senin yanından ayrılınca ülkede fesat çıkarmaya çalışır, ürünleri ve nesilleri mahvetmek için uğraşır. Allah, elbette fesadı (bozgunculuğu) sevmez. (Bakara, 205)” buyrulur.

8.1.3. Malın İyiliği

Mal, mücerret olarak ne iyi ne de kötüdür. Onun iyi veya kötü olması, insanın onu nasıl kullandığına bağlıdır.² Bu sebeple mal, Kur’an-ı Kerim’de hem “fitne” (Tegâbün, 15) gibi isimlerle kötülenmiş hem de “hayır” (Bakara, 180), “rahmet” (Kehf, 82) gibi isimlerle övülmüştür. Allah Teâlâ, kullarına minnet makamında da, “Allah size mal ve evlat vermiştir.” (Nûh, 12) buyurmuştur.

Esasında Allah Teâlâ, her ne yaratmışsa hayır için yaratmıştır. Bu sebeple, bir şeyin yaratılış gayesi bilinir ve o gayenin gerçekleştirilmesi için çalışılırsa hem o şeyden hayır doğar hem de bu çalışma ibadet olur. Ancak nefis, malı gayesinin dışına taşırmak ister. İnsan, nefsinin emir ve arzusuna göre hareket ettiği takdirde mal hayır olmaktan çıkıp şer hâline gelir. Bu durumda malın bulunmaması, bulunmasından daha iyidir.³ Çünkü az şer, çok şerre göre nispeten hayırdır. Malın asıl sahibinin Allah olduğu

hatırdan çıkarılmaz ve mal, Allah’ın rızası doğrultusunda kullanılırsa bu defa kişi için hayırlı olur. Mal, hayırlı işler için kullanılırsa birçok hayır kapıları açılabilir, kişiye uzun yıllar boyu sevap kazandıracak sadaka-i cariyeler tesis edilebilir.

8.1.4. Malın Fayda ve Zararları

Mal, arıya benzer: Arının balı ve zehri olduğu gibi malın da fayda ve zararları vardır. Ahiret için yaşayan bir kimse, malın faydalarından yararlanıp zararlarından sakınmaya çalışır. Malın faydaları üç çeşittir:⁴

Malın ilk faydası, doğrudan ve dolaylı olarak ibadet etme imkânını kazandırmasıdır. Mesela hac ve cihat, ancak mal varlığıyla yapılabilir. İbadet etmeye güç bulmak niyetiyle yeme içmeye mal sarf etmek de malın dolaylı olarak ibadete imkân sağlamasına örnek olarak verilebilir. Zira insan, bu ve benzeri ihtiyaçlarını gidermedikçe kendisinde ibadet etme güç ve takatini bulamaz. Böyle bir durumda insanın aklı da fikri de dağıldığı için, yapabildiği ibadetten zevk alması ve huzur duyması zorlaşır. Bir şeye vesile olanın, o şeyin hükmünü alması genel bir kaidedir. İbadete vesile olan mal harcamaları da ibadet hükmüne geçer. Ancak ibadet için gerekli olan miktar, kifayet (yetecek) miktarıdır. Kifayet miktarı aşıldığında israfa girilir. Kifayet miktarı gıda tüketimi insan için güç, kuvvet olur. İsrâf düzeyindeki tüketim ise insanın üzerine yüküdür ve birçok hastalığın da kaynağıdır. Bugün obezitenin dünya çapında giderek yaygınlaşması ve bununla birlikte birçok hastalıkta artış görülmesi bunun bariz bir örneğini teşkil eder. Aşırı tüketim için mal sarf etmek, malın zararları arasındadır.⁵

² *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

³ *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

⁴ *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

⁵ *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

Malın sevap kazanma maksadıyla başkası için sarf edilmesi, ikinci faydasıdır. Bu sarf da sadaka, mürüvvet, şerefi koruma ve hizmet ücreti şeklinde olmak üzere dört türdür. Mürüvvet, fakir olmayan dost ve tanıdıklara yemek ve hediye vermek, mali destekte bulunmak ve benzeri cömertlikler yapmaktır. İnsan, bu vesilelerle yeni dostlar edinir, mevcut dostluklarını güçlendirir, haklı olarak sevgi ve saygı kazanır ve toplumda cömertlik meziyetini ihya eder. Bu hususlar da sevap kazandıran dinî emir ve tavsiyelerdir. Nitekim sevgili Peygamberimiz (s.a.v.), hediye ve ziyafet vermeyi, yemek yedirmeyi ve bunlar gibi sevgi ve bağlılığı artıran faaliyetlerde bulunulmasını tavsiye etmiş, bunların sevaplarını bildirmiş ve bunları yapanları övmüştür. Sevgili Peygamberimize gelip “Müslüman’ın hangi ameli daha hayırlıdır?” diye soran bir şahsa Peygamber Efendimiz (s.a.v.) “Tanıdık tanımadık herkese yemek yedirmen ve selam vermenidir.” şeklinde cevap vermiştir (Buhârî, İman; Müslim, İman).

Şerefi korumak, haset veya ihtiyaç nedeniyle kişinin aleyhinde konuşan ya da ona zarar vermeye çalışan düşük seviyedeki insanlara mal verip onları razı etmek ve bu suretle onların şerrinden emin olmaya çalışmaktır. Peygamber Efendimiz (s.a.v.), şöyle buyurmuştur: “Kişinin, kendi şerefini korumak için verdiği mal, onun için sadaka olarak yazılır. (Ebû Ya’lâ)”. Bu malın sadaka olarak yazılması, birçok şer ve günahın onunla defedilmesindedir. Hizmet ücreti, kişinin ilim, ibadet, tefekkür ve zikir gibi üst seviyedeki meşguliyetlere daha fazla vakit ayırmak, akıl ve kalbini bu işlere hasretmek için günlük bazı işlerini ücret karşılığında başkalarına yaptırmasıdır. Bu da malın faydalarındandır.⁶

⁶ *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

Malın üçüncü faydası, kamu yararına olan işlerin yapılmasıdır. Yaptırılan hayır kurumları, sahiplerine ölümlerinden sonra da sevap kazandırır ve sâlih insanların onlara uzun müddet dua etmelerine vesile olur.⁷

Malın, kazandırdığı bu faydalardan başka, sahibini başkalarına muhtaç olmaktan koruması, yoksulluğun sıkıntılarından uzak tutması, ona şeref ve itibar kazandırması, onun dost ve ahbablarını artırması gibi (şükredilmesi durumunda nimet olan) başka pek çok faydası daha vardır.⁸

Malın zararları üç çeşittir:⁹

Birincisi, günah işlemeyi kolaylaştırması, kalpte şehvet uyandırıp tuğyana yol açmasıdır. Fakirlik ve yokluk ise günah işlemeyi zorlaştırır ve haram olan şehvetlerin çoğunu uykuya yatırır. Bu sebeple, “Günah işlemeye imkân bulamamak masumluktur.” denmiştir. İnsanın nefsi pusudadır. Bir fırsat doğunca hemen ortaya çıkıp kişiyi, kendi şehvetleri/haram arzuları için kullanmak ister. Bu durumda nefsin isteğine uymak, helak olmak demektir. Ona muhalefet etmek ise irade, sabır ve mücadele ister. Hâlbuki fırsat olmadığı zaman nefs uykudadır, insan da onunla fazla uğraşmak zorunda olmadığı için rahattır. Mal, fırsatlar doğurarak insanın bu yöndeki rahatlığını ortadan kaldırır. Bundandır ki, varlıkla imtihan edilmek yoklukla imtihan edilmekten daha zordur çünkü yokluk istek ve ihtiyaçları azaltırken, varlık bunları artırdıkça artırır. Kaldı ki yokluk hâlindeki istek, fitri ve zaruri ihtiyaçlar içindir. Varlığın sebep olduğu istekler ise suni, fuzuli, haram vb. özelliklerdedir.

Malın ikinci zararı, israfa yol açmasıdır. Fakirlik, insanı iktisatlı biri olmaya mecbur ederken mal varlığı

⁷ *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

⁸ *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

⁹ *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

onu israfa itebilir. Buna karşı koymak da günah dürtüsüne karşı koymak kadar zor bir iştir. Ayrıca, mal varlığına güvenerek israfa kaçanlar giderek buna alışırlar. Bu aşamadan sonra bu insanlar helal mal bulamaz ya da ellerindeki imkânlar yeterli gelmezse, mal sevgileri yüzünden, haram olan kazanç yollarına yönelirler. Bu uğurda dinî ve ahlaki değerleri feda ederler. Eğer kazanca sebebiyet verecekse, yalan söylemekten, hile yapmaktan, zulümden, husumetten ve haksız rekabetten de sakınmazlar.

Mal çokluğu yüzünden birçok insanla temas etme mecburiyeti doğar. Bazı kimseler, zengin kimselere çıkar için yaklaşabilirler. Bundan dolayı da insanlardan kötülük görme ve gördüğü kötülöklere benzer şekilde mukabelede bulunma gibi sıkıntılı ve sakıncalı sahneler ortaya çıkar. Kötü insanları görüp iyi insanları onlara kıyas etmek ve bu sebeple iyi insanlar hakkında da suizanda bulunmak yerine iyi insanları görmek ve herkes hakkında hüsnüzan etmek hem dinin selameti hem de kalbin huzuru bakımından daha iyidir.

Malın üçüncü zararı, mal ile alakalı meşguliyetler yüzünden zikir ve ibadetten uzak kalmaktır. Zikir ve ibadetten uzak kalmak ise ahiret hesabına zarardır. Hz. İsâ (a.s.) şöyle demiştir: “Malda üç afet vardır. Bunlar: Malı haksız yerden almak, haksız yere harcamak ve onun ıslahı ile meşgul olurken kendini ıslah etmeyi ihmal etmektir.” Bu sebeple sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: “Altına kulluk eden helak olmuştur. Gümüşe kulluk eden helak olmuştur. (Buhârî, “Rikâk”, “Cihâd”; İbni Mâce, “Zühd”).”

Malın fayda ve zararlarını karşılaştırdınca ortaya şu sonuç çıkar: Malın azı yarar, çoğu zarardır. Ancak bu hüküm, çalışmamak ya da tembellik etmek anlamında değildir çünkü çalışmak ayrı, mal toplamak ve yığmak ayrı şeylerdir. İslam dini mal yığmayı kötülemiş, çalışmayı

teşvik etmiştir. Bu sebeple, dinini seven ve ahiretini düşünen bir Müslüman, helal sınırlar içinde çalışır fakat muhtaç olmadığı bir malı elinde tutmayıp hayırda sarf eder. Nitekim Allah Teâlâ, çalışıp kazandıkları mallarını hayır yolunda sarf edenleri birçok ayette övmüş ve onlara göz kamaştırıcı mükâfatlar vaat etmiştir.¹⁰

8.1.5. Kanaatin İyiliği, Hırsın Kötülüğü

Fakir bir kimsenin kanaatkâr olması, halktan bir şey beklememesi, halkın elindeki dünyalıklara göz koymaması ve ne şekilde olduğuna aldırmaksızın kazanç elde etme hırsına kapılmaması lazımdır. Bu hâl ise ancak yeme, içme ve barınma konularında zaruret miktarına kanaat etmekle mümkün olabilir. Bunlar yapılmadığı takdirde insanda kaçınılmaz bir şekilde hırs ve tamah duyguları ortaya çıkar. Bu kötü huylar da kişiyi dinen ve ahlaken kötü davranışlara iter.

İnsanda fitraten hırs, tamah ve kanaatsizlik tohumları vardır. Bunun için Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: “Âdemoğlunun iki vadi dolusu malı olsa bir üçüncüsünü ister. Âdemoğlunun karnını topraktan başka bir şey doyuramaz. (Buhârî, Rikâk, 10; Müslim, “Zekât”, 116)” ve “Âdemoğlu yaşlanır, onunla birlikte mal sevgisi ve uzun ömürlü olma arzusu artar. (Buhârî, “Rikâk”, 5).”

Fıtrattaki tohumları ıslah etmek ve onları doğru istikamette yetiştirmek lazımdır. Onun için hırs ve tamahı da gıpta ve çalışma gayretine dönüştürüp ahiret işlerine yöneltmek gerekir. Dünya işleri için ise kanaatkârlık vasfı makbuldür. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bu hususta şunları söylemiştir:

“Ne mutlu o insana ki İslam’a hidayet edilmiştir, geçimliği kifayet (yetecek) miktarıdır ve kendisi buna kanaat eder. (Tirmizî, “Zühd”).”

¹⁰ İhya-yı Ulumiddin, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

“Nice zenginler kıyamet gününde, dünyadaki mallarının geriye dönük kifayet miktarı olmuş olmasını temenni ederler. (İbn Mâce)”

“Zenginlik, mal çokluğu değil, gönül tokluğudur. (Müttfekekun aleyh¹¹)”

“Haramlardan sakın, insanların en çok ibadet edeni olursun; kanaatkâr ol, insanların en fazla şükredeni olursun; kendin için istediğin bir hayrı başkaları için de iste, mümin olursun. (İbn Mâce)”

Ey nefsinde uyup dünya malına gönül kaptıran insan! Dünyanın bütün malı senin olsa ondan ancak yiyeceğin kadar yararlanabilirsin. Bu duruma göre Allah Teâlâ sana yiyeceğin miktarı verse, dünyanın geri kalanını ve dolayısıyla onun ağır olan hesabını başkalarının üzerine yüklese sana iyilikte bulunmuş olmaz mı? Bu soruya ‘Evet’ demekten başka cevap verilemediği göre kendi hâline razı ol ve Rabbine şükret.¹²

8.2. Mal Sevgisinin Tedavisi

8.2.1. Hırs ve Tamahı Gideren, Kanaat Faziletini Kazandıran Tedbirler

Kanaat duygusunu kazanmak ve bunun huzurunu duymak için nefsi az tüketmeye alıştırmak lazımdır çünkü tüketimde aşırıya kaçan bir kimsenin aza kanaat etmesi mümkün değildir. Bu kimse, masraflarını karşılayabilmek için tabii olarak hırs taşır, gereğinden çok çalışır, kendini mecbur hissettiği durumlarda da helal ve haramı birbirine karıştırır.¹³

İnsan, mevcut ihtiyaçlarını giderince gelecekteki ihtiyaçlarını endişe konusu yapmamalıdır.

¹¹ Bu ifade, söz konusu hadis-i şerifin Sahih-i Buhârî ve Sahih-i Müslim’de geçtiğini gösterir.

¹² *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

¹³ *İhya-yı Ulumiddin*, Cilt 3, Helak Edici Şeyler, Mal sevgisi ve cimrilik bahsi

ALLAH’IN SEVGİLİ KULU OLMAK ZOR DEĞİL!

“K alp... İmanı, merhameti, sevgiyi ve hikmeti barındıran, hakikate açılan manevi sığınağımız. Ama bazen, mal sevgisi, cimrilik, itibar tutkusu, korku, tembellik, yeis ve suizan gibi hastalıklarla kirlenir, ağırlaşır, hakikati görmekten uzaklaşır. Oysa her hastalığın bir şifası vardır. Kanaat, cömertlik, rıza, ümit, çalışkanlık, iman ve hüsnü zan; kalbi arındıran, onu yeniden özüne döndüren ilaçlardır. Peki, nefsimizin oyunlarını nasıl aşabiliriz? Kibir yerine tevazuyu, hırs yerine kanaati, korku yerine tevekkülü nasıl koyabiliriz?

İmam Gazali, *Kalbin Hastalıkları* kitabında olduğu gibi, kalbin maruz kaldığı hastalıkları ve bunlara karşı geliştirilen çareleri ele almaya *Kalbin Şifaları* kitabında devam ediyor. Kalbin şifasını bulmanın, önce hastalığını tanımaktan geçtiğini vurgularken, derin hikmeti ve bilgeliğiyle kalbi arındırma yolculuğumuza rehberlik ediyor.

Hakikatin izini sürmeye hazır mısın?
Her imtihan bir arınma fırsatıdır.
Öyleyse, şimdi kalbine dönme vakti!

hayykitap

İmam Gazali Kitaplığı - 3

